

met paa Foranledning af Indenrigsministeriet, om de Krav, som er blevet formuleret af Købstadforeningen, men samtidig søger man ligefrem at udæske Købstadforeningen, og det synes jeg dog, man kunde have undladt i en saadan Skrivelse. Det var jo ikke Opgaven, og det er ikke ønskeligt, at noget saadant finder Sted, eftersom det er forsøgt med ikke ringe Held at faa etableret et Samarbejde mellem Købstadforeningen og Sogneraadforeningerne, om kommunale Spørgsmaal. Skrivelser af den Art skal i hvert Fald ikke bidrage til, at et saadant Samarbejde kommer i Stand. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Brudstykke af den. Det hedder her: „Der synes at være en Tilbøjelighed hos „Den danske Købstadforening“ i Retning af at kaste saa mange Opgaver som muligt og deraf flydende Udgifter over paa Staten. „De samvirkende Sogneraadforeninger“ sympatiserer ikke med disse Bestræbelser, der ikke, hvis de kommer til Udførelse, vil fremme Økonomi og Spar-sommelighed, da det er en Kendsgerning, at Statskassens Administration er og maa blive betydelig dyrere end Kommunernes.“ I dette Tilfælde har der jo slet ikke været Tale om, at Staten skulde administrere. Noget saadant har Købstadforeningen ikke andraget om, og der skrives derfor om noget, som i og for sig er Sagen ganske uredkommende. Nej, det, Købstadforeningen har andraget om, er, at Staten i højere Grad vilde yde Bidrag, som er nødvendige til visse Foranstaltningers Gennemførelse, men det har aldrig været Meningen, at Staten skulde bringe dem til Udførelse. Tværtimod er det hele Tiden blevet hævdet, at Kommunerne maatte praktisere dem, men at Staten i højere Grad end hidtil skulde deltage i Udgifterne, fordi det var den eneste mulige Maade, hvorpaa man kunde faa de nødvendige Beløb til disse Udgifter fordelt paa nogenlunde retfærdig Vis. Gennem Statsskatten kan man i langt højere Grad ramme Folk uden Hensyn til, hvor de bor, saa at de ikke kan unddrage sig Skatten ved at flytte ud i kommunale Skattely.

Det er for øvrigt ganske mærkeligt, at man, naar Talen er om Hjælp ved Dyrtidsforanstaltninger efter §§ 1 og 2, pludselig faar en saadan Rædsel for, at Staten skal afholde Udgifterne. Ved Spørgsmaalet om Udgifter til Sikring af Befolkningens nødvendige Ernæringsmidler har der ikke ytret sig nær den samme Ængstelse for,

at Staten skulde komme til at betale meget betydelige Beløb. Da Kornloven f. Eks. var til Behandling, fandt ingen paa, at Kommunerne skulde betale, at Pengene skulde opkræves gennem Kommunerne. Man var fra alle Sider enig om, at Staten skulde bære disse Udgifter, der menes at blive omkring 50 Mill. Kr. Da Lovforslaget om en Smørordning var til Behandling i Gaar, faldt det heller ingen ind, at Udgifterne dertil skulde fremskaffes gennem Kommunerne. Man fandt det ganske naturligt, at Staten ordnede disse Forhold, og var ikke bange for, at Beløb, der tilsammen andrager 80—90 Mill. Kr., skulde opkræves af Staten. Det undrer mig derfor, at her, hvor Talen er om et noget mindre Beløb, et Par og halvfjerds Millioner Kroner, nærer man pludselig den største Ængstelse for, at Staten skal opkræve Beløbet, og vil absolut have, at det skal være Kommunerne. I det hele synes Sogneraadforeningerne med Flid at ville give det Udseende af, at der fra Købstadkommunernes Side kun er Tale om at rejse Krav, blot stille Krav til Staten og lade Staten betale, og saa lader Købstadforeningen, som om Købstæderne slet ikke findes i Staten. Det hedder saaledes videre i denne Skrivelse: „Ingen kan være blind for, at Aarets ringe Høst vil medføre i det kommende Aar et Tab for Landet af flere Hundrede Millioner Kroner, og under disse Omstændigheder virker det noget overraskende, at Købstadforeningens Henvendelse til Regeringen intet andet indeholder end paa alle Punkter gentaget Krav om mere og mere og det straks“. Ja, det tjener til Ære for Flertallet indenfor den danske Købstadforening, at det har set, at der trænges til mere Hjælp til de fattige, til dem, der lider under Dyrtiden, og det tjener ogsaa til Ære for dette Flertal, at det kræver saadan Hjælp og kræver den straks, fordi øjeblikkelig Hjælp er nødvendig. Men jeg synes ikke, det tjener til Ære for de samvirkende Sogneraadforeninger, at de gaar imod dette Krav, idet de finder, at der ikke er nogen som helst Anledning til at foretage disse Foranstaltninger. Navnlig synes de at være i højeste Grad optagne af, at de Interessegrupper, de danske Sogneraadforeninger repræsenterer, mulig fritages for at bære Udgifterne ved Gennemførelsen af disse humane Krav. Jeg finder det egentlig ikke særlig rosværdigt, at man i en saa vanskelig Periode som den nuværende sætter sig hen og vaager over, at de Udgifter, der skal afholdes, gaar Hus forbi, kommer til